

## 2. Kaupunginhallitus

teluviraston ja rakennusviraston kanssa huolehtimaan toimenpiteiden toteuttamisesta siten, että Valtionrautateiden kustannuksella suoritetaan Neitsytpolun jatkeena olevan tasoylikäytävän turvalaitteiden hankinta ja asennus (8.6. 1742 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Töölön tavara-aseman luona oleva satamaradan risteys saatiin Valtionrautateiden toimesta pitää toistaiseksi suljettuna liikenteeltä arkin klo 18—6 sekä sunnuntaisin ja pyhäpäivisin sillä ehdolla, että tasoristeyksen sulkupuomeihin kiinnitetään Valtionrautateiden kustannuksella sulkemisaikoja tiedottavat kilvet ja että Valtionrautateiden toimesta ja kustannuksella järjestetään tarvittaessa mainittuina aikoina nopeasti risteys tien tilapäinen tai jatkuva vartiointi (28.12. 3574 §).

*Vantaanjoen vesistön uittosäännön muuttaminen.* Merkittiin tiedoksi, että Länsi-Suomen vesioikeuden 14.11.1966 antama päätös on kaupungin ja Vantaanjoen Uittoyhdistyk-

sen kesken v. 1966 (ks.s. 277) tehdyn sopimuksen mukainen (4.1. 53 §).

*Kieltotaulujen asettaminen telakka-alueelle.* Lääninhallitukselle annettavassa lausunnossa kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut huomauttamista Wärtsilä Oy:n anomuksesta saada asettaa kieltotauluja telakka-alueelleen (14.12. 3407 §).

*Vahingonkorvaukset.* Kaupunginhallitus päätti hakea muutosta hovioikeudelta raastuvanoikeuden 13.1. julistamaan päätökseen, jolla kaupunki yhteisvastuullisesti eräiden henkilöiden ja Åkerman Oy:n kanssa oli tuomittu maksamaan ahtaa Teuvo Räsäselä korvauksia Katajanokan satamassa sattuneen työtapaturman takia (26.1. 290 §).

*Kansainvälinen Meren Näyttely.* Kaupunginhallitus oikeutti satamalautakunnan osallistumaan Kansainväliseen Meren Näyttelyyn Navigare 67 ja käyttämään tarkoitukseen kertomusvuoden talousarviossa olevia käyttövarojaan, niitä tarvittaessa 10 000 mk:lla ylittäen (16.3. 833 §).

## 9. Liikelaitoksia koskevat asiat

### S ä h k ö l a i t o s

*Viranhaltijat.* Kaupunginhallitus totesi, että kaupunginvaltuuston 14.12.1966 tekemä päätös yhden 33. pl:aan kuuluvan osastopäällikön viran siirtämisestä 34. pl:aan koskee uudisrakennusosaston päällikkönä toimivan dipl.ins. Eino Toiviaisen virkaa (2.3. 693 §).

Sähkölaitos oikeutettiin tekemään dipl.ins. Pertti Karhaman kanssa ajaksi 1.9.—31.12., jolloin hän hoitaa viransijaisena laitoksen osastopäällikön virkaa, palkkaussopimus, jonka mukaan hänen palkkansa on 3 300 mk/kk (7.9. 2433 §).

Seuraavat sähkölaitoksen virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä: 25. pl:aan kuuluva konttoripäällikön virka

(21.12. 3488 §); 22. pl:aan kuuluva apulaisasiainjohtomestarin virka (5.10. 2698 §) ja 7. pl:aan kuuluva puhelunvälittäjän virka (17.8. 2189 §).

Apulaisoikeuskanslerille päätettiin antaa asiamiestoimiston ja os.pääll. Bergholmin antamat selitykset asiassa, joka koski laitoksen entisen työsuhteisen vahtimestarin Aatos Suomisen irtisanomisensa johdosta tekemää kantelua. Yleisjaosto katsoi, että Suomisen kaupunginhallitukselle jättämän kirjelmän ei tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginhallitus hyväksyi yleisjaoston päätöksen (10.8. 2130 §, yjsto 25.7. 6531 §).

Eräiden laitoksen teknikoiden anottua oman auton virkakäytöstä maksettavan korvauksen tarkistamista kaupunginhallitus

päätöksi, ettei toistaiseksi ollut aihetta korottaa mainittuja korvauksia (9.3. 753 §).

*Eräiden kiinteistöjen siirtäminen sähkölaitoksen hallintoon.* Jäljempänä mainitut kiinteistöt päätettiin siirtää sähkölaitoksen hallintoon: kaasulaitoksen piirustuksessa n:o K 4-541 osoitettu, n. 2 200 m<sup>2</sup>:n suuruinen alue 1.4. lukien 88 000 mk:n arvoisena (2.3. 690 §); korttelin n:o 41213 tontti n:o 1 toukokuusta lähtien 111 000 mk:n pääoma-arvoisena (13.4. 1076 §) sekä korttelista n:o 178 ja sen pohjoispuolella olevasta puisto-alueesta sähkölaitoksen piirustuksesta 2 LK 2-80 A ilmenevä alue huippu- ja varalämpökeskuksen rakentamista varten. Rakennuksen louhintatyöt saatiin aloittaa sen jälkeen, kun sisäasiainministeriö oli myöntänyt poikkeusluvan (29.6. 1973 §).

*Tapaturmavakuutuksen siirtäminen.* Kaupunginhallitus oli oikeuttanut sähkölaitoksen siirtämään sen työtapaturmavakuutukset Keskinäinen Yhtiö Teollisuusvakuutus -nimiselle yhtiölle eräin ehdoin. Samalla teollisuustoimintaa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa kehoitettiin valmistelemaan kysymystä, olisiko syytä asettaa toimikunta tutkimaan kaupungin pakollisia vakuutuksia kokonaisuudessaan (5.5. 1316 §). Sitten kaupunginhallitus päätti kumota eo. päätöksensä siltä osin kuin siinä oikeutettiin sähkölaitos siirtämään työtapaturmavakuutuksensa Keskinäinen Yhtiö Teollisuusvakuutus -nimiselle yhtiölle sekä peruuttaa toistaiseksi 24.3.1966 asiameistointilautakunnalle antamansa kehotuksen sopimisesta Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan kanssa sen ja kaupungin välisen tapaturmasopimuksen tarkistamisesta (14.9. 2517 §).

*Tullausta koskeva päätös.* Kaupunginhallitus päätti tyytyä tullihallituksen 31.1. tekemään päätökseen, joka koski IV tullikamarin 11.1.1966 päivätyä tullilaskua n:o 1909, jolla oli kannettu tullia sähkölaitokselle maa-hantuoduista kojeista (23.2. 592 §).

*Voimalaitos- ym. työt.* Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon voima-asemia, säh-

köasemia, sähköverkkoja, kaukolämmitystä ym. varten merkittyjä siirtomäärärahoja (2.2. 376 §, 14.6. 1853 §).

*Sähkölaitoksen yleisten sähköntoimitusehtojen tarkistaminen.* Teollisuuslaitosten lautakunta ilmoitti, että kaupunginhallitus oli vahvistanut sähkölaitoksen yleiset sähköntoimitusehdot viimeksi 26.3.1959. Toimitusehtojen tulisi antaa ohjeet ja puitteet kaikelle kuluttajien ja sähkölaitoksen väliselle toiminnalle. Näin laajan toiminta-alueen kattavat ehdot eivät voi teknillisen kehityksen ja työskentelyrutiinien muutosten johdosta jatkuvasti ja kaikilta osiltaan pysyä ajan vaatimuksia vastaavina. Merkitykseltään vähäisiä ja yksittäisiä muutoksia ei ole tarkoituksenmukaista tehdä, vaan ehdot olisi aika ajoin tarkistettava kokonaisuudessaan. Nykyisin voimassa oleviin ehtoihin nähden tehdyt muutokset ovat valtaosaltaan vähäisiä teknillisiä ja muodollisia korjauksia. Ainoat mainittavimmat lisäykset ovat seuraavat:

1) Sähköntoimitusehdot ja sähköverkon liittymisehdot nivELYTYVÄT toisiinsa kohdissa 1.1, 1.6. ja 2.2.

2) Toimitusehtoihin on lisätty maininta viivästys- tai sakkokorosta sekä perimiskustannusten korvaamisesta, kohta 5.3.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lautakunnan esityksen mukaiset Helsingin kaupungin sähkölaitoksen yleiset sähköntoimitusehdot (22.6. 1917 §).

*Sähkölaitoksen sähköverkon liittymisehtojen tarkistaminen.* Sähkölaitoksella nykyisin voimassa olevat sähköverkon liittymisehdot perustuivat kaupunginhallituksen 26.3.1959 tekemään päätökseen. 11.6.1964 hyväksyttiin liittymisehtoihin eräitä niiden yksityiskohtia koskevia vähäisiä tarkistuksia. Liittymisehtojen voimassaoloaikana on tapahtunut eräitä muutoksia liittymisjohtojen teknillisissä rakenteissa. Lisäksi ko. ehdot vaatisivat eräiltä yksityiskohdiltaan tarkistusta. Tämän vuoksi oli katsottu aiheelliseksi tarkistaa ne kokonaisuudessaan nykyhetken vaatimuksia vastaaviksi. Liittymisehtojen

entinen runko oli säilytetty, mutta yksityiskohtia ja määritelmiä oli tarkistettu ja täydennetty. Eräänä päämääränä oli pidetty sitä, että sähköntoimitusehdot ja liittymisehdot saatetaan sellaiseen asuun, että ne tarkoituksenmukaisesti niveltyvät yhteen. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lautakunnan esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin sähkölaitoksen sähköverkon liittymisehdot, jotka tulevat voimaan 1.1.1968 (22.6. 1918 §).

*Sähkön myyminen suoraa sähkölämmitystä varten.* Sähkölaitos on v:sta 1964 myynyt yösähköä lähinnä omakotitalojen lämmitykseen. Yösähkösopimuksia on nykyään n. 830 ja kuluttajien yhteenlaskettu liittymisteho lähes 23 MW. Yösähkön myynnin kasvaessa on tiedusteltu myös suoraan eli ympäri vuorokauden tapahtuvaan sähkölämmitykseen soveltuvaa erikoishintaa. Sähkölaitoksen v:ien 1968—1977 taloussuunnitelma perustuu sähkönmyyntiennusteeseen, jossa on oletettu kolmannes pienkiinteistöjen lämmöntarpeesta v. 1977 tyydytetyksi sähköllä. Tästä on suunniteltu suoran sähkölämmityksen osuudeksi noin puolet. Suorasta sähkölämmityksestä on pienjännitekuluttajilta suunniteltu perittäväksi kiinteänä maksuna kuluttajamaksu sekä huoneistomaksu. Tavallisen omakotitalon keskimääräiset sähkökustannukset ovat suoraa sähkölämmitystä käyttäen lähes 5.5 penniä/kWh. Suurjännitetehotariffikuluttajilta perittäisiin erikoishinnan käyttämisestä pienehkö lisämaksu. Koska sähkölaitoksen toimitusmahdollisuudet toistaiseksi ovat rajoitetut, on erikoissopimukset tarkoitus solmia enintään 10—20 v:n ajaksi. Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen toimituskykynsä puitteissa tekemään sopimuksia sähkön myynnistä suoraa sähkölämmitystä varten esitettyjen sopimusluonnosten mukaisesti (6.7. 2057 §).

*Voimalaitokset.* Hanasaaren voimalaitoksen hiilikentän tukimuurin rakentamiseen sekä tontin ja öljyvaraston viimeistelytöihin myönnettiin työllisyystöitä varten kerto-

musvuoden talousarvioon merkityistä määrärahoista 650 000 mk (21.9. 2586 §).

Kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen käyttämään Hanasaaren voimalaitoksen vihkiäistilaisuuksia varten enintään 2 000 mk hallinto- ja yleiskuluja varten merkityistä määrärahoista ja enintään 8 000 mk voimaseimia varten merkityistä määrärahoista (22.3. 894 §).

Salmisaaren voimalaitoksen satamalaiturin ja hiilikentän tukimuurin rakennustöitä varten kaupunginhallitus myönsi 300 000 mk (30.11. 3267 §).

Kaupunginhallitus päätti, että Suvilahden voimalaitoksen alueen käyttöomaisuuden arvoa vähennetään 767 m<sup>2</sup>:ä vastaavan maa-alueen arvolla eli yht. 30 680 mk:lla 1.1.1967 lukien, jolloin jäljelle jäävän 48 257 m<sup>2</sup>:n suuruisen alueen käyttöomaisuusarvo on 1 930 280 mk (26.1. 283 §).

Yleisjaosto päätti vapauttaa Rakennusliike O. Vehkasalo -nimisen kommandiittiyhtiön korvaamasta v. 1966 Suvilahden voimalaitoksen muuntoaseman muutajakomeron M 9 läheisyydessä suoritettujen kaivuutöiden yhteydessä tapahtuneesta kaapelivauriosta aiheutuneista 7 244 mk:n kustannuksista 4 122 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 3.1. 5040 §).

Kaupunginhallitus oikeutti elintarvikekeskuksen avaamaan Myllypuron voimalaitoksen ja piirikeskuksen henkilökuntaa varten ruokalan ja käyttämään henkilökunnan palkkaamiseen ja ruokailuvälineistön hankkimiseen elintarvikekeskuksen käytössä olevia määrärahoja (14.12. 3417 §).

*Irtaimiston myynti.* Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen myymään teollisuuslaitosten lautakunnan esittämät muuntajat sekä Mäkelänrinne 5:n viereisellä puistoalueella olevan tilapäisen lämpökeskuksen laitteineen edullisimman tarjouksen tekijälle purettavaksi ja poiskuljetettavaksi (yjsto 9.5. 5963 §, 8.8. 6558 §).

*Kaukolämmitys.* Teollisuuslaitosten 1.1. voimaan tulleen johtosäännön mukaan on

lautakunnan tehtävänä mm. tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä lämmön yleisistä toimitus- ja liittymishdoista. Lämmön toimitusehdot uusittiin viimeksi toukokuussa 1966 ja sähkölaitos oli tehnyt niihin eräitä lähinnä muodollisia tarkistuksia ja olisi ehdot saatava uuden johtosäännön mukaisesti vahvistetuiksi. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä lautakunnan ehdotuksen n:o 1 mukaiset vesikaukolämmityksen liittymis- ja lämmöntoimitusehdot sekä ehdotuksen n:o 2 mukaiset höyrykaukolämmityksen liittymis- ja lämmöntoimitusehdot (2.2. 373 §).

Kaupunginhallitus kehotti teollisuuslaitosten lautakuntaa tekemään kiireellisesti esityksen valmisteltuaan asiaa yhteistoiminnassa rakennusviraston ja kiinteistöviraston kanssa sähkölaitoksen eteläisen huippu- ja varalämpölaitoksen sijoittamisesta Munkki- saaren puhdistamon alueelle. Samalla kaupunginhallitus päätti, että pohjoista huippulämpökeskusta varten varataan alustavasti Kivihaan eteläosasta sähkölaitoksen piirustuksen n:o 4 LK 2-77 A mukainen alue siten, että laitos pyritään sijoittamaan mahdollisuuksien puitteissa maanalaisiin tiloihin (4.1. 52 §, 14.6. 1868 §).

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Esko Hyvärinen & Reima Harlo Ky:n laatimat Jakomäen huippu- ja varalämpökeskuksen 19.6. päivätyt luonnospiirustukset. Samalla kaupunginhallitus oikeutti sähkölaitoksen aloittamaan laitoksen louhintatöiden suorittamisen (10.8. 2139 §).

Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen korvauksetta rakentamaan Jakomäen huippulämpökeskuksen jäte- ja sadevesiviemärin Suurmetsän kortteleiden n:o 41212 ja 41213 välisen puistoalueen kautta sähkölaitoksen 6.7. päivätyn piirustuksen 2 LK 1-145 A mukaisesti sillä ehdolla, että maan pinta siistitään kaivannon kohdalla rakennusviraston puisto-osaston ohjeiden mukaan (yjsto 26.9. 6884 §).

*Kemijoki Oy:n rahaosakkeiden merkitsemistä* koskevan yhtiön tiedustelun johdosta

kaupunginhallitus päätti ilmoittaa, ettei Helsingin kaupunki ollut halukas tällä kertaa merkitsemään yhtiön rahaosakkeita (2.2. 378 §).

*Sähkölaitoksen urakoitsijoita koskevat määräykset.* Kaupunginhallitus päätti kehottaa teollisuuslaitosten lautakuntaa valmistelemaan Sähkötarkastuslaitokselle esitystä Suomen Sähkölaitosyhdistyksen julkaisemaan ja Sähkötarkastuslaitoksen v. 1960 urakoitsijain pätevyysvaatimusten osalta hyväksymään »Sähkölaitoksen urakoitsijoita koskevat määräykset» -nimiseen julkaisuun sisältyvien yleisurakoitsijoiden pätevyysvaatimusten täsmentämisestä (1.6. 1653 §, 22.6. 1915 §).

*Vahingonkorvaukset.* Yleisjaosto kehotti asiamiestoimistoa laatimaan liikkeenharj. Timo Kekäläisen kanssa sopimuksen raastuvan-oikeuden ja maistraatin hänen maksettavakseen tuomitsemien sähkölaitokselta hävinneiden putkien korvaamiseksi siten, että asianomainen maksaisi 300 mk/kk asiamiestoimiston tarkemmin määräämin ehdoin (yjsto 2.5. 5906 §).

Yleisjaosto oikeutti sähkölaitoksen maksamaan Posti- ja lennätinlaitokselle 1 283 mk korvauksena 6.2. Vasaratiellä sattuneesta kaapelivauriosta tavanomaisilla ehdoilla (yjsto 22.8. 6655 §).

*Tukholman sähkölaitoksen 75-vuotisjuhlallisuuksiin* päätettiin kaupungin puolesta hankkia jokin hinnaltaan kohtuullinen lahj-esine (yjsto 21.11. 7323 §).

## Vesilaitos

*Viranhaltijat.* Vesilaitoksen 33. pl:aan kuuluvaan osastopäällikön virkaan päätettiin sitä haettavaksi julistamatta ottaa tekn.tri Seppo Priha 1.11. lukien tavanomaisilla ehdoilla. Prihan kanssa päätettiin tehdä palkaussopimus siten, että hänelle maksettaisiin 1.11. lukien 3 600 mk/kk (26.10. 2899 §).

Laitoksen sähkötoimiston toimistopäällikön tehtäviin päätettiin 1.10. lukien palkata

työsuhteeseen dipl.ins. Seppo Rajakari 2 850 mk:n kuukausipalkoin, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (7.9. 2449 §).

Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen tekemään yleisen osaston konepajatoimiston päällikön dipl.ins. Pentti Lappalaisen kanssa uuden työsopimuksen, palkka 2 870 mk/kk 1.6. alkaen. Työsopimus olisi tehtävä kolmeksi vuodeksi tai ainakin toistaiseksi, molemminpuolinen irtisanomisaika 3 kk (25.5. 1584 §).

Seuraavat virat päätettiin toistaiseksi jättää vakinaisesti täyttämättä: 33. pl:aan kuuluva rakennusosaston osastopäällikön virka kauintaan 31.10. saakka. Virka oli julistettava haettavaksi siten, että se voitaisiin täyttää vakinaisesti 1.11. lukien (12.1. 128 §); 13. pl:aan kuuluva koneenhoitajan virka toistaiseksi (25.5. 1555 §) sekä kolme 10. pl:aan kuuluvaa mittarinlukijan virkaa (4.1. 51 §, 2.3. 691 §).

*Käyttöpäivästyksen uudelleen järjestäminen.* Kaupunginhallitus päätti, että vesilaitoksen vedenpuhdistuslaitosten käyttöpäivästyks muutetaan seuraavaksi:

1) Kemikalointipäivästyks on molemmissa vedenpuhdistuslaitoksissa yhteinen ja siihen osallistuu yksi kemisti kerrallaan.

2) Koneistopäivästyks on kummassakin vedenpuhdistuslaitoksessa erikseen ja siihen osallistuu vuorollaan toimistopäällikkö, käyttöinsinööri, ylikonemestari, sähkömestari, työnjohtaja tai sähköyliasentaja.

3) Koneistopäivästyks täydennetään 5-päiväisen työviikon aikana pitkän viikonlopun ajaksi kummankin vedenpuhdistuslaitoksen osalta yhdellä laitosmiehellä.

4) Päivästyks koskee aikaa työajan ulkopuolella.

5) Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen käyttöinsinööri ja Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen käyttökemisti kuuluvat päivästyksluokkaan 3 b, työnjohtaja ja sähköyliasentaja päivästyksluokkaan 2 c, laitosmies päivästyksluokkaan 1 b ja muut päivästyksluokkaan 3 c.

Samalla kaupunginhallitus päätti täydentää vesilaitoksen jakelupäivästyks siten, että 5-päiväisen työviikon aikana pitkän viikonlopun ajaksi päivästykseseen kuuluu jo ennestään päivästyksessä olevien yhden 3 b ja yhden 1 c päivästyksluokan mestareiden sekä 1 b päivästyksluokassa olevien yhden autonkuljettajan ja kolmen putkiasentajan lisäksi kolme 1 b päivästyksluokan putkiasentajaa eli yhteensä kaksi putkimestaria, yksi autonkuljettaja ja kuusi putkiasentajaa (5.5. 1318 §).

*Käyttöomaisuus.* Yleisjaosto päätti, että teollisuuslaitosten lautakunnan kirjeessä n:o 84/28.4.1967 mainitut kuusi vesimittaria saatii poistaa laitoksen käyttöomaisuudesta (yjsto 2.5. 5904 §).

Seuraavat rakennukset päätettiin purkaa ja poistaa laitoksen käyttöomaisuudesta: Ilmalassa sijaitsevalla tilalla Fredriksberg RN:o 1<sup>9</sup> oleva tornimuuntamo, poistoarvo 14 820 mk (yjsto 23.5. 6054 §); Roihuvuoren välipumppuaseman puinen rakennus (yjsto 10.10. 7001 §) sekä Ilmala II vesisäiliön alueella olevat seitsemän rakennusta, sen jälkeen kun niiden hallinto on siirtynyt vesilaitokselle (yjsto 14.11. 7289 §).

*Vedenhankintalaitokset, pääjohdot, vesisäiliöt ja pumppuasemat ym.* Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen käyttämään kertomusvuoden talousarvioon pääomamenoihin merkittyjä eräitä siirtomäärärahoja. Määrärahoilla suoritettavat työt olisi pyrittävä sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylitä talvikauden työmäärää (22.3. 893 §).

*Vesijohtotyöt.* Kaupunginhallitus myönsi jäljempänä mainittuja vesijohtotöitä varten seuraavat määrärahat: 25 000 mk vesijohdon rakentamiseksi Kyöstinkujaan (30.11. 3269 §); vesijohto Isonmaston tiehen laitoksen käytettävissä olevilla määrärahoilla (9.11. 3053 §); 170 000 mk vesijohdon rakentamiseksi Vartiokylän teollisuusalueen luoteispuolella olevalle, Viikin tiehen rajoittuvalle omakotialueelle (26.1. 287 §); yht. 2 735 500

mk vesijohtojen ja vesipostien rakentamiseen Pitäjänmäellä, Konalassa, Etelä-Kaarelassa, Pakilassa, Tuomarinkylässä, Oulunkylässä, Tapaninkylässä, Malmilla, Puistolassa, Vartioharjussa ja Marjaniemessä (27.4. 1231 §, 21.9. 2578 §); 110 000 mk vesijohdon rakentamiseen Suoja-Pirtti yhdistyksen hoitokodin ja asuntolan suunnitellulle tontille Silta-mäen tilalla RN:o 7<sup>620</sup> (7.9. 2435 §); 15 000 mk vesijohdon rakentamiseen erinäisillä ehdoilla Helsingfors Segelklubb -nimisen yhdistyksen tontille Vattuniemen puistotie 1 (27.4. 1232 §).

Paraisten Kalkkivuori Oy oikeutettiin rakentamaan vesijohto Karhunkaatajantien varrelle vesilaitoksen piirustuksen n:o 504 mukaisesti erinäisillä ehdoilla. Vesilaitos oikeutettiin suorittamaan n. 180 m:n pituisen vesijohdon putkituskustannukset (9. 11. 3045 §).

Finnbuilding Oy:lle myönnettiin lupa rakentaa yksityinen vesijohto Laajasalossa sijaitsevalta tilalta RN:o 1<sup>566</sup> puistoalueen kautta Jollaksentielle. Lupa myönnettiin eräillä ehdoilla, irtisanomisaika 6 kk (yjsto 11.7. 6448 §).

Gustav Paulig Oy:lle myönnettiin lupa vesijohdon rakentamiseen Vuosaaren korttelissa n:o 158 sijaitsevan teollisuus- ja varastotontin n:o 1 pohjoispuolelle toistaiseksi tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 14.3. 5543 §).

*Vesipostit.* Kaupunginhallitus myönsi 2 200 mk yleisen vesipostin rakentamiseksi Pitäjänmäelle Kyläkirkontien varrelle (23.11. 3183 §).

Yleisjaosto päätti, että Lauttasaarentien n:o 1 ja Halkosuontien n:o 144 kohdalla sekä Marjaniementien - Koivumäentien ja Väli-talontien - Pakilantien risteyksissä olevat neljä vapaapostia saatiin tarpeettomina poistaa (yjsto 14.11. 7292 §).

*Kesävesijohdot ja vesipostit.* Kaupunginhallitus oikeutti vesilaitoksen asentamaan kertomusvuodeksi seuraavat tilapäiset vesijohdot ja vesipostit: Etelä-Kaarelassa 9 kpl vesiposteja ja vesijohtoa 1 250 m, Pakilassa

ja Tuomarinkylässä 6 kpl vesiposteja ja 750 m vesijohtoa, Pukinmäellä 6 kpl vesiposteja ja 650 m vesijohtoa, Malmilla ja Tapaninkylässä 21 kpl vesiposteja ja 3 050 m vesijohtoa, Suutarilassa 6 kpl vesiposteja ja 750 m vesijohtoa, Puistolassa ja Heikinlaaksossa 12 kpl vesiposteja ja 1 750 m vesijohtoa, Mellunkylässä 7 kpl vesiposteja ja 850 m vesijohtoa, Vartiokylässä 16 kpl vesiposteja ja 1 750 m vesijohtoa sekä Laajasalossa 3 kpl vesiposteja ja 300 m vesijohtoa. Lisäksi vesilaitos oikeutettiin asentamaan tilapäisiä vesijohtoja tarpeellisine vesiposteineen enintään yht. 1 500 m (11.5. 1389, 1391 §, 1.6. 1655 §).

*Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen rakennustöiden suoritusajan pidentäminen.* Kaupunginhallitus päätti, ettei sillä ollut huomautettavaa vesilaitoksen ja urakoitsijan kesken 5.8.1966 Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen II rakennusvaiheen rakennusurakan suoritusajasta tehdyn pöytäkirjan suhteen ottaen huomioon, ettei ko. betonitöitä ollut voitu suorittaa normaalein talvi-työmenetelmin ja että toteutetuilla työjärjestelyillä ei työn lopullinen valmistuminen tule viivästyämään (19.1. 215 §).

*Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen aluevarausta päätettiin laajentaa ja puhdas-vesialtaita varten varatun alueen rajat tarkistaa vesilaitoksen 25.7. päivätyn kartta-piirroksen mukaisesti.* Vesilaitos oikeutettiin aloittamaan vedenpuhdistuslaitoksen peruskorjauksen II rakennusvaiheen ja laitoksen laajentamisen edellyttämät maankaivu- ja louhintatyöt välittömästi (21.12. 3466 §).

*Ilmalan vesilaitos.* Alueen vuokraaminen Pasilasta uuden säiliörakennuksen rakentamista varten, ks. kiinteistöt s. 304.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä arkkite. K. R. Lindgrenin laatimat n:oilla 135, 301—135, 319 merkityt ja Insinööritoimisto Suora Oy:n laatimat n:oilla 3490—3493 merkityt Ilmalan uuden vesisäiliön ja sen väestönsuojan pääpiirustukset (16.11. 3105 §).

*Vesijärvi-Espoonlahti-väylän vesiensuojelusäännöstely.* Maataloushallituksessa oli laadi-

tutettu suunnitelma vesiensuojelusäänöstelyksi, joka käsittää vedenjohtoväylän rakentamisen Vesijärvestä Espoonlahteen kolmessa eri vaiheessa. Neljänteen vaiheeseen kuului myöhemmin toteutettavia jatkotoimenpiteitä, jotka asianomaiset kunnat voisivat tarpeen mukaan toteuttaa. Suunnitelma varmistaisi vesiensuojelun kannalta tarpeelliset virtaamat Porvoon-, Mäntsälän-, Keravan-, Tuusulan-, Vantaan- ja Espoonjokeen ja myös Tuusulanjärven ja Pitkäjärven tilaa voitaisiin oleellisesti parantaa. Lisäksi vähennettäisiin tällä toimenpiteellä tulvia n. 4 500 ha:n suuruiselta alueelta, josta on tontteja ja pelttoa lähes 3 500 ha. Kolmen ensimmäisen vaiheen kustannusarvio on 39.7 mmk. Maatalousministeriötä on pyydetty ryhtymään toimenpiteisiin maataloushallituksen oikeuttamiseksi hakemaan valtion puolesta vesilain tarkoittama lupa vesiensuojelusäänöstelyn kolmen ensimmäisen vaiheen toteuttamiseen. Teollisuuslaitosten lautakunta ilmoitti lausunnossaan mm., että Helsingin kaupungin vesilaitosta suunnitelma koskee lähinnä siltä osin, mitä vaikutuksia sillä on kaupungin vedenhankintaan Vantaanjoesta, Vantaanjoen vesistön veden laatuun sekä vedenhankintasuunnitelmiin Päijänteestä ja mitä erityisiä kustannuksia suunnitelmasta voi kaupungille aiheutua. Luonnollinen tärkeys- ja toteuttamisjärjestys vesialan yhteisissä hankkeissa olisi lautakunnan käsityksen mukaan Helsingin seudun osalta seuraava: I) Kaukoveden hankinta Päijänteestä tunneliratkaisuna. II) Runkoviemäröinnin järjestäminen samanaikaisesti em. toimenpiteen kanssa. III) Vesistöittäinen laajamittainen tulvasuojelu ja alivirtaamien lisääminen. Lisäveden johtamiseen muista vesistöistä vesiensuojelusäänöstelynä olisi ryhdyttävä vasta sen jälkeen, kun oman alueen mahdollisuudet olisivat loppuun käytetyt ja lisämenetelmien tarve toteutettu käytännössä. Yleisten töiden lautakunta katsoi, että maataloushallituksen esittämä suunnitelma ei vaikuttanut kaupungin vesiensuojelutehtävien hoitamiseen sillä

tavalla, että kaupungilla olisi aihetta osallistua sen toteuttamis- tai käyttökustannuksiin. Muissa suhteissa lautakunta yhtyi teollisuuslaitosten lautakunnan lausuntoon. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lausuntonaan maatalousministeriölle teollisuuslaitosten lautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausunnoissa selostetuilla perusteilla katsovana suunnitelman olevan siinä määrin keskenräisen, ettei sen pohjalta voida asiaa riittävän yksityiskohtaisesti arvostella ja tarkemmin arvioida sen merkitystä kaupungin kannalta. Samalla kaupunginhallitus päätti, että lausunnossa huomautetaan asiamiestoimiston lausumin perustein suunnitelman edellyttämien toimenpiteiden oikeudellisten mahdollisuuksien puuttumisesta (28.9. 2634 §).

*Raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen muuttaminen.* Kaupunginhallitus päätti kaupungin puolesta suostua siihen, että Helsingin kaupungin, Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kesken v. 1965 allekirjoitetun raakaveden hankintaa koskevan sopimuksen 6 §:ää muutettaisiin siten, että pykälässä tarkoitetun lähiohjelman toisen vaiheen laajuudesta ja toteuttamisesta sovittaisiin lopullisesti vasta sen jälkeen, kun raakaveden hankinnan kauko-ohjelman alustava suunnitelma toteuttamisaikatauluineen on valmistunut, kuitenkin ennen v:n 1968 loppua (24.8. 2276 §). Kaupunginhallitus oikeutti raakaveden hankintaa koskevassa sopimuksessa edellytetyn kolmisopimustoimikunnan tilaamaan Helsingin kaupungin vesilaitokselta tarpeelliset selvitykset ja suunnitelman sopimuskuntien vedenhankintaratkaisusta ja raakaveden hankinnan kauko-ohjelman niveltämisestä sopimuskuntien vedenhankintajärjestelmiin siten, että Helsingin kaupungin osuus työstä aiheutuvista kustannuksista on 1/3 sekä Espoon kauppalan ja Helsingin maalaiskunnan kummankin osuus 1/3 kustannuksista (11.5. 1394 §).

Kaupunginhallitus hyväksyi kolmisopimustoimikunnan toimintakertomuksen v:ltä 1966 (9.2. 439 §).

*Hiidenvesisuunnitelmaa koskevat asiat.* Länsi-Suomen vesioikeudelle päätettiin ilmoittaa kaupungin puolesta annettavassa selityksessä, että toimitusmiesten Hiidenvesisuunnitelmasta antamasta lausunnosta tehdyissä muistutuksissa ja huomautuksissa esitetyt vaatimukset katsottiin perusteettomiksi (2.3. 694 §).

Länsi-Suomen vesioikeudelta päätettiin anoa vesilain 2 luvun 26 §:ssä tarkoitettu työ lupa töiden aloittamiseen ennen vesioikeuden päätöksen lainvoimaiseksi tulemista Härkälänjoen ja Lepsämänjoen perkaustyön, Salimijärven patotyön, pumppuasemalta Hiidenveteen rakennettavan vedenottokanavan, Väänteenjoen säännöstelypadon samoin kuin Karnaisten kosken perkaustyön osalta. Anomuksen yhteydessä päätettiin ilmoittaa, että kaupunki on valmis ennen töiden aloittamista antamaan vesilain em. pykälässä tarkoitetun takuun (6.7. 2058 §).

Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin puolesta tehdään Länsi-Suomen vesioikeudelle muistutus Lohjan kauppalanhallituksen hakemuksesta, joka koski veden johtamista Lohjanjärvestä. Muistutuksessa päätettiin ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut hakemuksen johdosta muuta huomauttamista kuin että kauppalanhallituksen esittämä väite, jonka mukaan kauppalan suunnitelman toteuttaminen edellyttäisi Hiidenvesi-suunnitelman mukaisen vedenoton rajoittamista toimitusmiesten lausunnossa esitettyä pienemmäksi, on perusteeton (19.1. 216 §). Vesioikeus oli 13.4. myöntänyt kauppalalle luvan johtaa vettä Lohjanjärvestä. Kaupunginhallitus päätti, ettei kaupungin puolesta haeta muutosta päätökseen (8.6. 1744 §).

*Kaupungin edustajan nimeäminen valvomaan eräitä Länsi-Suomen vesioikeudessa vireillä olevia asioita.* Vesilaitoksen toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö oikeutettiin edustamaan kaupunkia Länsi-Suomen vesioikeudessa vireillä olevissa hakemusasioissa ja katselmuksissa (yjsto 7.2.

5306 §, 6.6. 6177 §, 13.6. 6240 §, 14.11. 7293 §, 28.11. 7388 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä vesioikeuden 26.6. antamaan päätökseen asiassa, joka koski Karl Fazer Oy:n hakemusta luvan saamiseksi pohjaveden ottamon rakentamiseen Helsingin maalaiskunnan Hakunilan kylään (17.8. 2188 §, yjsto 23.5. 6052 §).

Länsi-Suomen vesioikeudelle päätettiin jättää muistutukset seuraavista asioista: Akkuteollisuus Oy:n hakemuksesta saada johtaa jätevettä Helsingin maalaiskunnassa Kera-vanjokeen (14.6. 1869 §); Alkoholiliike Oy:n hakemuksesta saada johtaa jätevettä Rajamäen tehtailta Koirasuolenojaan (22.6. 1919 §) sekä Suomen Vanutehdas Oy:n hakemuksesta saada johtaa tehtaan jätevedet Kera-vanjokeen (31.8. 2386 §).

*Vantaanjoen alajuoksun tulvavahinkojen ehkäisemistä* koskevan Pukinmäen Kiinteistö-yhdistyksen kirjelmän johdosta kaupunginhallitus päätti, ettei kirjelmä antanut aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että yhdistykselle toimitetaan jäljennös teollisuuslaitosten lautakunnan asiasta antamasta lausunnosta ja samalla ilmoitetaan, että vesilaitoksen toimesta suoritetaan selvitys Vantaanjoen tulvanaikaisiin vedenkorkeuksiin vaikuttavista tekijöistä ja tehdään tutkimuksiin perustuva esitys kaupunginhallitukselle tulvien aiheuttamien haittojen poistamisesta tai vähentämisestä (8.6. 1739 §).

*Vahingonkorvaukset ym.* Yleisjaosto myönsi 10.50 mk Juho Maliselta v. 1963—1966 virheellisesti perittyjen vesipostimaksujen palauttamiseksi (yjsto 3.1. 5026 §).

Eräille henkilöille päätettiin kullekin suorittaa 200 mk:n suuruinen korvaus viemärin rakentamisen johdosta tapahtuneesta kaivojen veden vähentymisestä ja niiden kuivumisesta (yjsto 12.12. 7505 §).

Mannerheimintiellä Eduskuntatalon edustalla rikkoutuneen vesijohdon vuoksi Valtionrautateiden alueella aiheutuneiden vesivahinkojen korvaamiseksi myönnettiin yht.



12 646 mk tavanmukaisilla ehdoilla (yjsto 19.12. 7552 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein oikeus oli 25.5. antamallaan tuomiolla pysyttänyt voimassa Helsingin hovioikeuden ratkaisun, jossa kaupunki oli velvoitettu korvaamaan vesijohdon puhkeamisen johdosta talon kellariin tunkeutuneen veden Sähkökaluste Oy:n omaisuudelle aiheuttaman vahingon. Kaupunki velvoitettiin maksamaan vahingonkorvausta 13 444 mk 5 %:n korkoineen haastepäivästä 19.6.1963 lukien ja korvaamaan oikeudenkäyntikulut 1 000 mk:lla (5.10. 2697 §).

### *K a a s u l a i t o s*

*Viranhaltijat.* Kaasulaitoksen 32. pl:aan kuuluvaan osastopäällikön virkaan valittiin dipl.ins. Viljo Suhonen tavanmukaisilla ehdoilla (4.1. 50 §, 26.1. 288 §, 22.3. 895 §).

Seuraavat virat päätettiin jättää toistaiseksi vakinaisesti täyttämättä: 29. pl:aan kuuluva asennusinsinööriin virka, 10. pl:aan kuuluva toimistoapulaisen virka ja kaksi 8. pl:aan kuuluvaa toimistoapulaisen virkaa (18.5. 1465 §, 25.5. 1555 §, 17.8. 2189 §, 31.8. 2380 §).

*Autot ym.* Kaasulaitokselle päätettiin hankkia automaattivaihteistolla varustettu Ford Fairlane 500 -merkinen henkilöauto. Tarkoitukseen saatiin käyttää 25 170 mk (yjsto 28.2. 5440 §).

Yleisjaosto päätti, että rakennusviraston kaksi sähkökäyttöistä ilmakompressoria saatiin siirtää kaasulaitoksen käyttöön ja merkitä sen käyttöomaisuudeksi 1 250 mk/kpl hintaisina (yjsto 4.12. 7450 §).

Kaupunginhallitus päätti siirtää Puotinharjussa Olavinlinnantien varrella sijaitsevan 89.25 m<sup>2</sup>:n suuruisen kaasunpaineensäätäjän alueen 1.1. lukien kaasulaitoksen hallintoon ja käyttöomaisuuteen 1 000 mk:n pääomarvoisena (14.6. 1867 §).

*Kaasun ja koksen valmistuslaitteet, jakelu-*

*verkko ym.* Kaupunginhallitus oikeutti kaasulaitoksen käyttämään eräitä pääomamenoihin merkittyjä siirtomäärärahoja. Samalla kaupunginhallitus edellytti, että määrärahoilla suoritettavissa töissä pyritäisiin työt sopeuttamaan työllisyyden kausivaihtelujen mukaisesti siten, ettei työvoiman määrä kesällä ylittäisi talvikauden työvoimaa (2.2. 377 §).

*Öljykaasulaitoksen rakentamiskysymys.* Kaupunginhallitus päätti, että kaasulaitoksen nykyisen, kivihiileen perustuvan kaasutehtaan tilalle mahdollisesti rakennettava öljykaasulaitos raaka-ainesäiliöineen saadaan sijoittaa kaasulaitoksen piirustuksen Kl 518 mukaisesti kaasulaitoksen nykyiselle alueelle teollisuuskortteliin n:o 252 tontille 2 siten, että alueen rajat myöhemmin asemakaavan laatimisen yhteydessä tarkistetaan (5.5. 1315 §).

*Kaasulaitoksen jätevesien johtaminen.* Maataloushallituksen vesiensuojelutoimistolta päätettiin pyytää lisäaikaa kaasulaitoksen jätevesien puhdistussuunnitelman laatimista varten kesäkuun loppuun 1967 saakka. Vesiensuojelutoimistolle päätettiin samalla lähettää teollisuuslaitosten lautakunnan lausunnon mukainen selvitys kaasulaitoksen jo suorittamista toimenpiteistä (2.3. 688 §).

Länsi-Suomen vesioikeus myönsi v. 1963 kaupungille luvan kaasulaitoksen jätevesien johtamiseen mereen mm. sillä ehdolla, että tutkittaisiin mahdollisuuksia ko. vesien johtamiseksi nykyistä kauemmaksi mereen. Lupapäätöksen jälkeen suoritetuissa tutkimuksissa oli havaittu, että jätevesi sisältää mm. syanidia, joka on I luokan myrkkä ja jonka esiintymiseen jätevedessä ei lupahakemusta tehtäessä ollut kiinnitetty huomiota. Saatujen selvitysten perusteella kaasulaitos kuului niihin laitoksiin, joiden oli viiden vuoden kuluessa vesilain voimaantulosta eli 1.4.1967 mennessä rakennettava vesien puhdistus- ja suojalaitteet. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa jättämään vesioikeudelle hakemuksen määrääjän pidentä-

misestä 1.5.1968 saakka kaasulaitoksen puhdistamon täydentämiseksi syanidin poistamiseen tarvittavilla laitteilla. Maataloushallitus totesi siltä pyydytyssä lausunnossa, että syanidia oli havaittu pääasiassa Sompasaaren ja Hanasaaren vesialueilla, eivätkä sen poistamiseen sovellu tavanomaiset menetelmät sellaisenaan. Koska myrkyllisten jätevesien määrä oli ilmoitettu melko pieneksi, maataloushallituksen vesiensuojelutoimisto oli pitänyt tarkoituksenmukaisena johtaa ko. jätevedet kaupungin viemäriverkkoon. Määräajan pidennystä puollettiin erinäisillä ehdoilla. Vesilautakunta katsoi, ettei kaasulaitoksen jätevedessä ilmenevän myrkyvän vähäisen määrän vuoksi siitä toistaiseksi olisi vaaraa terveydelle. Jätevesien vaikutus satamaltaan ulkopuolisiin vesialueisiin olisi kuitenkin kiireellisesti selvitettävä ja samalla tutkittava, tuleeko muualtakin kuin kaasulaitoksesta myrkyä sisältäviä jätevesiä satamaltaaseen. Kaupunginhallitus kehotti asiamiestoimistoa vesioikeudelle annettavassa selityksessä ilmoittamaan, ettei kaupunginhallituksella ollut huomautettavaa maataloushallituksen lausunnossa mainittujen lupaehtojen johdosta ja että kaasulaitoksen jätevedet voitaisiin johtaa yleiseen viemäriin aikaisintaan v. 1970 Kyläsaaren jätevedenpuhdistamon lopullisesti valmistuttua. Samassa yhteydessä päätettiin vesioikeudelta anoa vesilain 10 luvun 24 §:n nojalla lupaa Insinööri-toimisto Maa ja Vesi Oy:n 24.5. päivätyn suunnitelman mukaisella tavalla syanidin poistamista silmällä pitäen käsiteltyjen kaasulaitoksen jätevesien mereen johtamiseen. Länsi-Suomen vesioikeus myönsi 28.9. anotun määräajan pidennyksen. Siihen mennessä tulee kaasulaitoksen jäteveden puhdistusta ja käsittelyä täydentää niin, ettei syanidipitoisista jätevesistä aiheudu vesien pilaantumista. Samalla vesioikeus myönsi luvan Insinööri-toimisto Maa ja Vesi Oy:n laatiman suunnitelman toteuttamiseen käyttämällä jätevetä syanidiyhdisteiden haitattomaksi tekemiseksi, koksien sammutukseen sekä jäte-

veden johtamiseen mereen enintään v:n 1970 loppuun saakka eräillä ehdoilla. Kaupunginhallitus päätti tyytyä vesien suoja- ja puhdistuslaitteiden rakentamiselle myönnetyn määräajan pidentämisestä koskevaan päätökseen (30.3. 971 §, 6.7. 2056 §, 1.11. 2971 §).

### *Teollisuuslaitokset*

*Eräiden kiinteistöjen siirtäminen teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon.* Kaupunginhallitus päätti, että vesilaitoksen uutta vesisäiliörakennusta varten Vähä-Huopalahden kylässä olevasta Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1<sup>19</sup> valtiolta vuokrattu n. 1.4 ha:n suuruinen alue rakennuksineen siirretään teollisuuslaitosten lautakunnan hallintoon, rakennukset 140 257 mk:n pääoma-arvoisina (16.11. 3142 §).

Samaten määrättiin lautakunnan hallintoon 1.7. lukien maanv. Eino Laitiselta ostettu n. 240 m<sup>2</sup>:n suuruinen määräala Lopen kunnan Tevännön kylässä olevasta tilasta Jokila RN:o 3<sup>59</sup>, mikä oli tarkoitettu vesilaitoksen käyttöön Hiidenvesisuunnitelman mukaisen säännöstelypadon rakentamiseksi Punelian ja Sakarajärven väliseen Jokilan jokeen. Pääoma-arvo oli 200 mk (29.6. 2023 §).

### *Liikennelaitos*

*Viranhaltijat.* Liikennelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittiin 15.12. alkaen viiden vuoden ajaksi laitoksen teknillinen johtaja, dipl.ins. Matti Laamanen tavanmukaisilla ehdoilla. Virasta maksetaan sopimuspalkkana 4 747 mk/kk siten, että palkka perustuu viranhaltijain v:n 1967 joulukuun palkkatasoon ja niin, että palkkaan lisätään sen jälkeen kaupungin viranhaltijoille suoritettavien yleisten palkankorotusten mukaiset korotukset. Virkaan valitulla ei ole oikeutta ikälisiin. Virkaan valitulla on Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukainen

eläkeoikeus, mikäli ei kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaista muuta johdu. Virkaan valitun on muissa suhteissa alistuttava liikennelaitoksen lautakunnan ja liikennelaitoksen johtosäännön sekä virkasäännön ja eläkesäännön, jonka mukaan hänen eläkkeensä määräytyy, määräykseen samoin kuin niihin mahdollisesti myöhemmin tehtäviin muutoksiin. Edelleen kaupunginhallitus päätti myöntää dipl.ins. Laamaselle eron liikennelaitoksen teknillisen johtajan virasta 14.12. lukien. 34. palkkaluokkaan kuuluva teknillisen johtajan virka saatiin julistaa haettavaksi liikennelaitoksen johtosäännön edellyttämin pätevyysvaatimuksin siten, että hakijat saisivat esittää myös omat palkka-vaatimuksensa. Teknillisen johtajan viransijaiseksi 15.12. alkaen määrättiin dipl.ins. Helge Henriksson, siksi kunnes virka vakinaisesti täytettäisiin. Viransijaisuusajalta hänelle päätettiin suorittaa 34. pl:n loppupalkan mukaiset palkkaedut (14.6. 1866 §, 26.10. 2897 §, 23.11. 3184 §).

Liikennelaitokselle päätettiin palkata seuraavat tilapäiset viranhaltijat: ajaksi 1.10.—31.12. raitiovaunukorjaamo-osastolle korjaamopäällikkö 28. pl:n mukaisin palkkaeduin ja siten, että samasta ajankohdasta lukien lopetettaisiin kahden 27. pl:n tp. konepajainsinöörin palkkaaminen (7.9. 2430 §); 1.3. lukien 10. pl:aan kuuluva tuntikirjuri rataosastolle (16.2. 539 §); 1.9. lukien 40 uutta 13. pl:aan kuuluvaa linja-autonkuljettajaa. Samasta päivämäärästä lukien päätettiin lopettaa 80:n 7 pl:aan kuuluvan rahastajan palkkaaminen (31.8. 2381 §).

Seuraavat virat päätettiin jättää vakinaisesti täyttämättä toistaiseksi: 33. pl:aan kuuluva talousjohtajan virka 30.6.1968 saakka, viransijaiseksi määrättiin dipl.ins. Unto Petäjä virkaan kuuluvin palkkaeduin (29.6. 1987 §, 14.12. 3404 §); autoliikenneosaston 25. pl:aan kuuluva osastopäällikön virka v:n 1967 loppuun asti ja sama (26. pl:n) osastopäällikön virka kauintaan 30.6.1968 saakka (29.6. 1988 §, 14.12. 3405 §).

1.3. lukien päätettiin lopettaa 7. pl:n tp. toimistoapulaisen ja 11. pl:n apulauskassanhoitajan palkkaaminen (16.2. 539 §).

Kaupunginhallitus päätti kumota liikennelaitoksen lautakunnan 8.9. tekemän päätöksen, joka koski liikennelaitoksen elinikäisen vapaakortin myöntämistä laitoksen ent. ratamest. Mauno Luodolle 26 v 10 kk 16 pää kestäneestä ansiokkaasta palveluksesta, koska lautakunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti vapaalippu on myönnetty vain 40 v:n palveluksen jälkeen (26.10. 2896 §).

Entinen apul.liik.pääll. Ragnar Gustafsson oli v. 1951 tapahtuneiden palkkajärjestelyjen yhteydessä saanut oikeuden henkilökohtaiseen palkanlisään, mikä kuitenkin vuosien kuluessa oli vähentynyt sen vuoksi, että hänen aikaisempi alempaan palkkaluokkaan sijoitettu virkansa oli kuoppakorotusten perusteella siirretty ylempään palkkaluokkaan. Valittaja oli katsonut, ettei henkilökohtaista lisää saanut vähentää kuoppakorotusten johdosta ja vaatinut lääninhallitukselle tekemissään anomuksissa kaupungilta korvausta saamatta jääneenä palkkana. Lääninhallitus oli 16.3. hylännyt Gustafssonin anomukset (18.5. 1484 §).

Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt sähkötyönjoht. Viljo Artelin valituksen, joka koski virantoimituksesta pidättämistä (16.3. 834 §).

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavissa selityksissään kaupunginhallitus päätti esittää hylättäviksi linja-autonrahast. Helmi Hiltusen valitukset, joista toinen koski palkkausta ja toinen kurinpitoasiaa (19.1. 213 §).

*Katastrofipäivystyksen suorittaminen.* Liikennelaitoksessa päätettiin viikonvaihteessa suorittaa lisättyä päivystystä, niin että päivystysaika kestää viikon viimeisen työpäivän päättymisestä seuraavan työviikon ensimmäisen työpäivän alkamiseen ja että päivystykseen osallistuvat liikennelaitoksen varikoiden sekä rataosaston sähkötyönjohtajat ja

sähkötekniikat siten, että päivystys on kaupunginvaltuuston v. 1946 päivystystyön järjestelystä kaupungin virastoissa antaman päätöksen 1 b, 2 ja 3 b kohdan mukaista päivystystä (21.9. 2577 §).

*Hankinnat, rakennustyöt ym.* Kaupunginhallitus oikeutti liikennelaitoksen lautakunnan käyttämään eräitä kertomusvuoden talousarvioon merkittyjä siirtomäärärahoja (2.2. 375 §, 14.9. 2515 §).

*Liikennelaitoksen eri linjojen kannattavuutta* koskeva liikennelaitoksen lautakunnan selvitys merkittiin tiedoksi (13.4. 1102 §).

*Liikennelaitoksen alennusliput.* Kaupunginhallitus päätti vahvistaa ne perusteet, joita liikennelaitoksen on noudatettava myöntäessään koululaisille alennettuun hintaan myytäviä liikennelaitoksen lippuja, seuraaviksi:

Koululaisalennuslippuja myönnetään koulupäivinä käytettäväksi asunnon ja koulun välisiin matkoihin kansakoulujen ja valtion tai kaupungin apua saavien oppikoulujen, ammattioppilaitosten, teknillisten koulujen, kauppakoulujen ja liikeapulaiskoulujen varsinaisille oppilaille sekä niiden koulujen, jotka toimivat vieraskielisistä yksityisistä kouluista annetun lain edellyttämän luvan perusteella, varsinaisille oppilaille, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

Oppilas ei saa palkkaa kouluajalta eikä ole vakinaisessa ansiotyössä.

Oppilas on alle 19-vuotias tai aloittanut koulun alle 19-vuotiaana.

Oppilaan holhooja on ilmoitettu asuvaksi Helsingin kaupungissa.

Oppilaan asunnon ja koulun välinen suora etäisyys on vähintään 1 km, kuitenkin siten että vajaaliikuntakykyisten oppilaiden kohdalla voidaan tästä ehdosta poiketa.

Koululaisalennusliput ovat voimassa koulupäivinä klo 21.30 saakka.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että näin vahvistetut uudet perusteet tulevat voimaan v:n 1967 syyslukukauden alusta lukien, kumoten 5.12.1962 vahvistamansa perusteet koululaisille alennettuun hintaan

myytävistä liikennelaitoksen lipuista samasta ajankohdasta lukien.

Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa liikennelaitoksen päättämään myönnettävien alennuslippujen lukumäärästä (5.5. 1317 §, 14.9. 2519 §).

Kaupunginhallitus oikeutti rahatoimiston suorittamaan liikennelaitokselle koululaisille, invalideille ja sokeille myytävien alennuslippujen laitokselle aiheuttaman tappion peittämiseksi talousarvioon merkitystä määrärahasta kuukausittain etukäteen ennakkoerinä summan, joka likimäärin vastaa aikaisemman tilastollisen jakautuman perusteella arvioitua määrää ja siten, että liikennelaitos välittömästi vuoden päätyttyä tekee lopullisen tilityslaskelman, johon perustuen liikennelaitokselle etukäteen suoritettu korvaus tarkistetaan. Liikennelaitosta kehoitettiin toimittamaan revisiovirastolle neljännesvuositain tilityslaskelmansa, josta selvää näiden alennuslippujen laitokselle aiheuttaman tappion todellinen määrä (6.4. 1030 §).

Yleisjaosto myönsi v:n 1966 talousarvion ao. määrärahoista liikennelaitoksen käytettäväksi 1 313 616 mk koululaisille, invalideille ja sokeille myydyistä alennuslipuista aikana 1.10.—31.12.1966 aiheutuneen tappion peittämistä varten (yjsto 10.1. 5101 §).

Yleisjaosto teki joukon päätöksiä, jotka koskivat liikennelaitoksen alennuslipun myöntämistä eräille viranhaltijoille.

*Liikennelaitoksen linja-autojen reittejä koskevat asiat.* Kaupunginhallitus päätti maistraatille esittää eräiden liikennelaitoksen linja-autolinjojen reittien muuttamista, reittien jatkamista, liikennetiheyksien vahvistamista ym. (16.2. 540, 541 §, 6.7. 2052—2054 §, 31.8. 2384 §, 14.9. 2516 §, 12.10. 2778 §, 23.11. 3182 §, 14.12. 3408 §, 28.12. 3552 §).

*Sadekatoksien pystyttäminen.* Kaupunginhallitus hyväksyi rakennusviraston piirustuksen n:o 562 F 3 mukaisesti sadekatokset pystytettäväksi seuraavasti: Myllypurontien ja Orpaanportaan tien kulmauksessa olevalle pysäkillä ja Myllymestarintien linja-autopy-

säkille Arhontien kohdalle sekä Kettukujan linja-autopysäkille liikennelaitoksen rataosaston piirustusten mukaisesti (21.12. 3490 §).

*Eräiden piirustusten hyväksyminen.* Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavat piirustukset: liikennelaitoksen rataosaston laatimat Ruskeasuon korjaamorakennuksen kellarikerroksen muutospirustukset (8.6. 1745 §, 28.9. 2635 §); Koskelan A-hallin muutospirustukset saunan rakentamiseksi hallin yhteyteen (18.5. 1469 §); Koskelan autohallin kellarikerroksen muutospirustukset (24.8. 2275 §) sekä Simon-aukiolle sijoitettavan liikennekioskin piirustukset (2.3. 692 §).

*Liikennelaitoksen poliklinikan kustannusten korvaaminen.* Kaupunginhallitus päätti v. 1966 (ks.s. 304) saattaa liikennelaitoksen poliklinikan kustannusten korvaamista koskevan asian sairausvakuutuslaissa tarkoitetun tarkastuslautakunnan tutkittavaksi lähinnä sen vuoksi, että päätöksellä olisi merkitystä muissa vastaavanlaisissa tapauksissa ja koska sairausvakuutuslain soveltaminen ei vielä ollut vakiintunut käytännössä. Tarkastuslautakunta oli 13.1. päättänyt, ettei ollut syytä muuttaa Etelä-Suomen sairausvakuutuslautakunnan päätöstä (6.4. 1031 §).

Kaupunginhallitus päätti tyytyä siihen korvaukseen, minkä Helsingin sairausvakuustointo oli suorittanut liikennelaitoksen poliklinikan kustannuksina v:lta 1965 ryhtymättä Etelä-Suomen sairausvakuutuslautakunnan päätöksen johdosta enempään toimenpiteisiin. Lautakunta ei ollut ottanut asiaa tutkittavakseen, koska päätöksen sairausvakuutuslain 29 §:n 1 momentin mukaisista kustannuksista tekee Kansaneläkelaitos, eikä päätökseen voida hakea muutosta sairausvakuutuslautakunnalta (1.6. 1658 §).

*Linja-autojen käyttö.* Liikennelaitos luovutti kertomusvuonna linja-autoja eri tarkoituksiin, kuten kongresseihin ja muihin tilaisuuksiin saapuneiden ulkomaalaisten vieraiden kuljettamiseen ym.

## *Puutavara- ja polttoainetoimisto*

*Viranhaltijat.* Jaosto vahvisti kertomusvuoden alusta lukien puutavara- ja polttoainetoimiston joht. Jaakko Kivistön kuukausipalkaksi 2 600 mk, mets.hoit. Sakari Hannulan kuukausipalkaksi 2 200 mk sekä toimiston piirimiesten kuukausipalkaksi 1 350 mk, lukuun ottamatta piirimies Heikkosta, jonka kuukausipalkaksi vahvistettiin 1 400 mk. Palkkoihin tulisivat lisäksi ne korotukset, joita kaupunginvaltuuston vastaiset päätökset palkkojen yleistarkistuksista edellyttivät (ppjsto 2.2. 8003 §).

*Oman auton käyttö virka-ajoihin.* Jaosto päätti, että 1.3. lukien saatiin puutavara- ja polttoainetoimiston palveluksessa oleville henkilöille suoritettavissa oman moottoriajoneuvon käytön kilometrikorvauksissa noudattaa yksityisen puunjalostusteollisuuden käyttämiä kilometrikorvausmääriä (ppjsto 2.3. 8009 §, 14.12. 8021 §, yjsto 12.9. 6774 §, 27.12. 7624 §).

*Käyttöomaisuuden arvostuskomitean mietintö.* Jaosto päätti antaa kaupunginhallitukselle lausuntonsa käyttöomaisuuden arvostuskomitean mietinnöstä (ppjsto 8.6. 8014 §).

*Tarkastus- ja hyväksymisleiman käyttöä hankintasopimusten maksusuorituksissa koskeva asia.* Jaoston esityksestä kaupunginhallitus päätti, että puutavara- ja polttoainetoimiston ei tarvitse hankintapiireistä tulevista tositteissa käyttää kaupunginhallituksen määräämää tarkastus- ja hyväksymisleimaa sekä että toimisto saa puutavarahankintojen osalta noudattaa alalla käytössä olevia yleisiä kauppatapoja ja -muotoja siten, että vain soveltuvin osin noudatetaan kaupunginhallituksen hyväksymiä hankintaohjeita. Jaosto päätti, että toimiston johtajan tekemien hankintojen arvo tai määrä saa kertomusvuoden aikana nousta kerrallaan puutavarahankintojen osalta 500 000 mk:aan ja muiden hankintojen osalta 100 000 mk:aan (26.10. 2895 §, ppjsto 2.2. 8004 §).

*Kaupungin v:n 1968 talousarvioon merkitävät polttoaineiden hinnat.* Jaosto päätti, että kaupungin virastojen ja laitosten on v:n 1968 talousarvioehdotusta laatiessaan laskettava polttoaineiden hinnat seuraavasti: koivu- ja havuhalot 28 mk/m<sup>3</sup>, sekahalot 20 mk/m<sup>3</sup>, sahaus 2—3 osaan 3 mk/m<sup>3</sup>, sahaus 4 osaan 3.50 mk/m<sup>3</sup>, pilkkominen 3 osaan 5 mk/m<sup>3</sup>, pilkkominen 4 osaan 6 mk/m<sup>3</sup> ja ajo 2.50 mk/m<sup>3</sup> (ppjsto 2.3. 8008 §).

*Heinolan sahan henkilökunnan asuntojen vuokrien tarkistaminen.* Jaosto päätti, että Heinolan maalaiskunnassa olevien asuntojen vuokriksi määrätään 2.30 mk/m<sup>2</sup> 1.1.1968 alkaen sekä Heinolan kaupungin alueella olevien asuntojen vuokriksi samasta ajankohdasta alkaen 3 mk/m<sup>2</sup> (ppjsto 14.12. 8022 §).

## 10. Muu liikeluonteinen toiminta

### *Teurastamolaitos*

*Viranhaltijat.* Merkittiin tiedoksi, että korkein hallinto-oikeus oli hylännyt dipl.ins. Lauri Lindqvistin valituksen, joka koski eri korvauksen saamista teurastamon jäähdytyslaitoksen uusimistöiden valvonnasta (9.3. 771 §, v:n 1966 kert. s. 305).

Kaupunginhallitus päätti korkeimmalle hallinto-oikeudelle esittää, että ent. teurast. Väinö Toivolan valitus, joka koski teurastuspalkkioiden laskemista eläkepohjaan, aiheettomana hylättäisiin (6.7. 2089 §, v:n 1966 kert. s. 350).

*Liikevaihtoveroa koskeva valitus.* Asiamiestoimistoa kehoitettiin hakemaan muutosta liikevaihtoverokonttorin 12.4. antamaan päätökseen, jolla kaupungin valitus teurastamolaitoksen liikevaihtoverotuksesta v:lta 1965 oli hylätty ja katsottu, että laitoksen perimät eläinten säilytys- ja kuljetusmaksut, pakolliset lihan tarkastusmaksut ja jäähdyttämömaksut ovat liikevaihtoveron alaisia (18.5. 1481 §).

*Kalusto.* Laitoksen käytetty Fordson Major -merkinen traktori päätettiin luovuttaa 4 000 mk:n hintaisena osamaksuksi uutta traktoria ostettaessa (yjsto 24.1. 5217 §).

*Rakennuspiirustusten hyväksyminen.* Kaupunginhallitus hyväksyi arkkitehtitoimisto Seppo Kasasen laatimat entisen sikateurasta-

mon muutospiirustukset sekä vanhan vuotavaraston muuttamista kukkien tukkumyyntihalliksi koskevat piirustukset (2.2. 390 §, 8.6. 1765 §).

### *Kalatukku keskus*

*Verkkosaaren alueen hallinnon järjestäminen.* Kaupunginhallitus päätti, että kalatukkuksuksen 27 363 m<sup>2</sup>:n suuruinen maa- ja vesialue laitureineen siirretään satamalautakunnan hallinnosta teurastamolaitoksen lautakunnan hallintoon 1.1.1968 alkaen, että alueen maapohja-arvo, 35 887 mk, otetaan kalatukkuksuksen pääomaan samasta ajankohdasta ja että kalatukkuksuksen väylän arvo, 1 044 499 mk, laiturin arvo, 619 614 mk, hallien perustöiden arvo, 550 000 mk, ja satamalaitoksen suorittamien kalatukkuksuksen rannan rakennustöiden kustannusarvot näiden töiden valmistuttua poistetaan kaupungin kantaomaisuuden kirjanpidosta poistomäärärahaa käyttämättä. Lisäksi kaupunginhallitus päätti vahvistaa sataman maanpuoleisen rajan satamarakennusosaston 20.10.1966 päivämäärän kartan osoittamalla tavalla, jolloin teurastamolaitoksen lautakunnan hallintoon siirtyvä ns. punainen alue (satama-alue) muuttuu samalla ns. siniseksi alueeksi (osittain satamaliikenteelle luovutettu alue) (7.9. 2447 §).